

Adventná bohoslužba – 27. november 2022

– *Ovocie hodné pokánia* –

Piesne: 180, 361, 261, 266

Suma ev.: „*Vy všetci mi môžete dosvedčiť, že som povedal: Ja nie som Mesiáš, ale som poslaný pred ním.*“⁹ *Kto má nevestu, je ženích. Ženíchov priateľ, ktorý stojí a počúva ho, sa veľmi raduje zo ženíchovho hlasu. Tá moja radosť je úplná. On musí rásť a ja sa musím umenšovať.*“ (Jn 3,28-30)

Lekcia: Lk 3,1-18 - Vystúpenie Jána Krstiteľa

¹ V pätnástom roku vlády cisára Tibéria, keď Pontský Pilát spravoval Judeu, Herodes bol tetrarchom v Galilei, jeho brat Filip tetrarchom na území Iturey a Trachonitidy a Lyzaniáš bol tetrarchom v Abiléne, ² za veľkňazov Annáša a Kajfáša zaznelo na púšti Božie slovo Jánovi, synovi Zachariáša. ³ Chodil po celom okolí Jordánu a hlásal krst pokánia na odpustenie hriechov, ⁴ ako je napísané v knihe výrokov proroka Izaiáša: Hlas volajúceho na púšti: Pripravte cestu Pánovi, vyrovnajte mu chodníky! ⁵ Každá dolina bude zaplnená, každý vrch a kopec sa zníži, čo je krivé, bude priame, čo je hrboľaté, bude rovnou cestou. ⁶ A každý tvor uvidí Božiu spásu. ⁷ Zástupom, ktoré prichádzali k nemu, aby ich pokrstil, povedal: „Vretničie plemeno, kto vám ukázal, ako uniknúť pred prichádzajúcim hnevom?!“ ⁸ Prinášajte teda ovocie hodné pokánia a nezačínajte medzi sebou hovoriť: ‚Naším otcom je Abrahám.‘ Lebo hovorím vám, že Boh môže stvoriť Abrahámovi potomkov aj z týchto kameňov. ⁹ Veď sekera je už priložená ku koreňu stromov. A tak každý strom, ktorý neprináša dobré ovocie, bude vyťatý a hodený na oheň.“ ¹⁰ Zástupy sa ho spýtali: „Čo teda máme robiť?“ ¹¹ On im odpovedal: „Kto má dvoje šiat, nech sa rozdelí s tým, čo nemá, a kto má dosť jedla, nech urobí podobne.“ ¹² Aj mýtnici prichádzali dať sa pokrstiť a hovorili mu: „Učiteľ, čo máme robiť?“ ¹³ On im odpovedal: „Nevymáhajte viac, ako vám nariadili.“ ¹⁴ Vojaci sa ho spýtali: „A čo máme robiť my?“ Tým povedal: „Nikoho netrýznite ani nevydierajte, uspokojte sa so svojím žoldom!“ ¹⁵ Ľud žil v očakávaní a všetci vo svojom srdci uvažovali o Jánovi, že azda on je Mesiáš. ¹⁶ Ale Ján všetkým odpovedal: „Ja vás krstím vodou. Prichádza však mocnejší ako ja. Ja nie som hoden rozviazať mu ani remienok na sandáloch. On vás bude krstiť Duchom Svätým a ohňom. ¹⁷ V ruke má vejačku, aby prečistil namlátené zrno a pšenicu zhromaždil do svojej sýpky. Plevy však spáli v neuhasiteľnom ohni.“ ¹⁸ Ešte všelijako ináč povzbudzoval ľud a zvestoval mu evanjelium.

Modlime sa:

Nebeský Otče, skutočne potrebujeme a hľadáme stíšenie pred Tebou. Túžime po tom, aby tento adventný čas bol pre nás tichý, kľudný, aby sme v tej tichosti mohli počuť Tvoj hlas. Túžime po tom, aby si sa nás dotkol zvesťou Tvojho slova, lebo bez neho je všetko naše úsilie o nezabudnuteľný advent márne. Jedine Ty ho vieš naplniť zmyslom a obsahom.

Ďakujeme, že si nás navštívil z výsosti vo svojom Synovi, aby nám dal vykúpenie, *otvoril brány radosti*. Nech Tvoja láska, prejavená v Ježišovom príchode k nám, nás spojí s Tebou v pravej viere. Prosíme, k tomu nám daruj Ducha pokánia, aby sme si uvedomili, ako veľmi potrebujeme milosť, ktorú nám v Ňom ponúkaš.

Zmiluj sa teda nad nami, aby sme prežívali Tvoj príchod k našim srdciam a Tvoju obnovujúcu moc. *Amen*

Text: Prinášajte teda ovocie hodné pokánia... (Lk 3,8)

Milí Bratia a milé Sestry!

Na úvod by som chcela podotknúť, aby ste si všimli, že na advente, ktorý nám predstavuje Písmo sväté, nebadáť žiadne charakteristické znaky našich adventov. Je to úplne iné očakávanie, v ktorom žil Izrael. Neváhajme sa preto zrieknuť takých formálnych zvykov a obyčajov, ktoré ľudia kedysi dávno prilepili k adventu a my ich pestujeme ako tradíciu. Tie len odpútavajú pozornosť od samotného obsahu tohto obdobia. Podstatné je to, o čom sme tu čítali: Ján upriamuje pohľad zástupov, ktoré ho počúvajú, na Ježiša, keď vydáva o Ňom svedectvo.

Tak ako si Hospodin Jána vyvolil už pred jeho narodením, tak ho aj v uvedený a Ním určený čas povolal: „Zaznelo na púšti Božie slovo Jánovi, synovi Zachariáša“. Jánovo svedectvo teda nie je svojvoľné, ale z poverenia. V ňom sa naplňajú proroctvá o tom, ktorý bude chodiť pred Mesiášom. „Chodil po celom okolí Jordánu a hlásal krst pokánia na odpustenie hriechov“.

Jeho zvesť bola silná a nie taká, čo by len hladkala dušu človeka. Tam, kde znie výzva k pokániam, vždy nasleduje vnútorný zápas v duši – priznať, vyznať viny, činiť pokánia, odovzdať sa Bohu v pokore? A je aj veľké pokušenie otáľať a prestať sa tým celým zaoberať. Totižto pokánia malo aj svoje následky. Predovšetkým odlúčenie sa od dovtedajšieho spôsobu života a správania, zároveň vyznanie a hlásenie sa k novému začiatku. To bol krst pokánia na odpustenie hriechov. Ale tá radostná zvesť znela práve o odpustení a možnosti ísť ďalej inakší a s čistým štítom.

K Jánovi prichádzajú zástupy, ktoré nielen počúvali, ale sa ich to aj dotklo. Duch Boží v nich spôsobil skutočné vnútorné pokánia a odvrátenie sa od hriechov. Čiže obrátenie sa k Bohu. Dávajú sa ním pokrstiť, čím vyznávajú hriechy a zaväzujú sa k inému, novému životu. Ale k akému? Nechcú si to určiť sami, že to alebo ono sa určite bude Pánu Bohu páčiť, ale sa spýtajú.

Totiž Ján ich varuje od falošného zmýšľania a vyzýva ich: „Prinášajte teda ovocie hodné pokánia“. Ale vieme, čo je to ovocie pokánia, ako ho prinášať? Preto znie otázka zo všetkých strán: „Čo máme robiť?“ „A my čo máme robiť?“ Dobré je mať odvahu pýtať sa a nerozhodovať sa podľa svojej mienky.

Ovocie hodné pokánia, k čomu vyzýva Ján, znamená, že život po pokání je iný, aký bol pred pokáním. Je tam viditeľný rozdiel, ktorý sa prejavuje a musí sa prejaviť zmena, ktorá nastala. Jej dôkazom je práve ovocie, ktoré sa rodí, avšak predtým nebolo. Preto je legitímna otázka: „Čo máme robiť?“

Milí Bratia a milé Sestry, v adventnom očakávaní hľadajme cestu pokánia, aby sme svoje srdce vedeli otvoriť pred Pánom Ježišom Kristom. Nech je základným

odkazom na úvod tohtoročného adventu pre nás práve táto výzva k *prinášaniu ovocia pokánia* a táto otázka: „*Čo máme robiť?*“ Nech nám pomôže v zorientovaní sa medzi možnosťami aj odpoveď, ktorú dal týmto ľuďom Ján Krstiteľ. Pozorujme teda, čo od nich chce, resp. čo od nich nechce. Totiž v tom je často náš omyl, že zmýšľame úplne inak. Požadujeme ťažké a veľké veci, stanovujeme prísne predpisy – ale Ján, vedený Duchom Božím, má na to iný pohľad. Nekladie na nich ťarchu nedodržiateľných zákonov, ako si to aj my niekedy tak myslíme.

K Jánovi prichádzajú *zástupy* s otázkou „*Čo máme robiť?*“. Je to také súhrnné označenie ľudí, ktorí ho počúvali a ktorých sa jeho slová dotkli. Podobne, ako to môžeme vidieť aj pri zoslaní Ducha svätého v Jeruzaleme. Bodlo ich to v srdci, vyznali svoje hriechy a dištancovali sa od nich – ale čo robiť ďalej, ako ten nový život žiť? Ján im tu dáva odpoveď: „*Kto má dvoje šiat, nech sa rozdelí s tým, čo nemá, a kto má dosť jedla, nech urobí podobne.*“ Krátke a pochopiteľné usmernenie: Nemáte žiť pre seba. Všímajte si ostatných okolo seba. Nelipnite na nepotrebných veciach, nehromadte si nadbytok – ale všimnite si tých, ktorí majú nedostatok a sú odkázaní na vaše milosrdenstvo, na vašu pomoc.

Také jednoduché – a predsa od seba nie sme schopní takto žiť. Pretože máme práva, výsady, dôvody a argumenty... Ján však poukazuje na to, aby si títo ľudia všímali ostatných aj s ich potrebami a nedostatkami. A aby otvárali pred nimi svoje srdcia i imanie a vedeli sa s nimi podeliť o to, čo majú. Nie bezbreho, ale s mierou. Nežiada rozdať všetko a dostať sa na mizinu. Ale vedieť sa zrieknuť toho zvyšného – z dvoch jedno postúpiť tomu, kto nemá ani jeden. Proste rozdeliť sa, podeliť sa.

Istý duchovný v povojnových ťažkých časoch si uvedomil, že jeho kaplán nemá kabát, on však má dva. Jeden mu teda daroval. No, treba povedať, že jeho manželka z toho nebola veľmi nadšená, hlavne, že dal mladému kolegovi svoj nový kabát a ponechal si starý. Ale argumentoval tým, že predsa ten mladý muž musí vyzerať lepšie, ako by mohol chodiť v odratom kabáte?

Určite je viacej takýchto príbehov, však bežné to nie je. Ale či sme na niečo také naladení aj my, či funguje táto otvorenosť medzi nami? Slobodne, ochotne, bez nátlaku a donútenia uzrieť potreby druhých a byť im na pomoc? Ak by to fungovalo, sotva by boli niektorí v núdzi.

K Jánovi ďalej prichádzajú ľudia z konkrétnych spoločenských skupín: sú to mýtnici a vojaci. Aj oni sa pýtajú: „*A my čo máme robiť?*“ V pokračovaní snád potichu počujeme aj ďalšiu otázku: Môžeme zotrvať vo svojej profesii? Musíme zanechať svoje zamestnanie? Koniec doterajšiemu životu? A Ján má pre nich odpoveď, ako majú prinášať ovocie hodné pokánia.

Bratia a Sestry, i dnes je to pre mnohých otázka a veľký problém. Ak uverí človek vykonávajúci profesiu, ktorá nie je porovnateľná s kresťanským spôsobom života, tak ho trápi, ako ďalej: či môže zostať, alebo má sa svojho povolania vzdať? Ako tam dokáže obstáť? Určite, každý musí sám vo viere o svojom odchode alebo zotrvaní rozhodnúť. Pretože v duchovne nám cudzom prostredí je ťažké zostať verný

Pánovi, je to oveľa intenzívnejší zápas, ako inde. Ale veď aj v takýchto prostrediach, medzi takými, od Boha vzdialenými ľuďmi sú potrební veriaci, ktorí svojím životom vydávajú svedectvo o Pánovi Ježišovi Kristovi. Od koho by počuli, v koho živote by mohli odsledovať jeho mocné pôsobenie, keby aspoň jedno z Jeho detí medzi nimi nebolo?

Poznám ženu, ktorá už dávno ovdovela. Žije v malej dedine a už dlho pracuje v miestnej krčme. Vtedy, keď sa tam zamestnala, ešte nebola veriaca, ale už pred rokmi uverila a žije skutočne s Pánom, vedená Jeho slovom. Aj teraz pracuje v tej krčme (ani by nemala inú pracovnú možnosť). Má to ťažké, vždy hovorí, že bez pomoci Pána Ježiša by to nezvládla. Ale je v tom pre ňu cudzom prostredí živým svedectvom pre ľudí, ktorí tam trávia kus svojho života. Lebo im vydáva svedectvo o svojom Pánovi – a zároveň si všetko môžu overiť v jej usporiadanom osobnom živote. Dobré je, že ju Pán tam drží a podrží. Kiežby boli takí, ktorých jej vernosť k Pánovi osloví! On je mocný, a verím, že aj jej svedectvo požehná.

Ján teda hovorí mýtnikom a vojakom, že nemajú alebo nemusia opustiť svoje miesta. Avšak – a to je podstatné – na tom mieste, na tej pozícii majú žiť a konať inakšie ako predtým. Aby bolo na nich poznať, že už žijú podľa iných pravidiel, ich život má nového pána. Mýtnikom hovorí: „*Nevymáhajte viac, ako vám nariadili.*“ A vojakom povedal: „*Nikoho netrýznite ani nevydierajte, uspokojte sa so svojím žoldom!*“ Správajte sa tak, ako by ste sa od seba nikdy nesprávali, v ich prípade bez nátlaku, bez násilia... Tak môže byť obrátený človek svedectvom, svetlom všade, kde ho Pán postavil.

Milí Bratia a milé Sestry! Na úvod tohtoročného adventu nám teda Slovo Božie razí jasný smer: prinášať ovocie pokánia. Samozrejme, to chce prv Ducha pokánia a následne aj viditeľné znaky toho, že sme si to vzali k srdcu. Prosme teda o Jeho pôsobenie v nás, aby sme dostali dar pokánia aj jeho ovocie. Je to možné, pretože k Nemu môžeme prísť takí, akí sme, aby sme s Ním išli ďalej iní, zbavení viny a obdarení Jeho láskou. ***Amen.***

Modlime sa:

Pane Ježišu Kriste, vyznávame pred Tebou, že všetky naše snahy vykázať ovocie v našom živote sú márne. Odpusť, že si to predstavujeme tak, ako keby to bola len otázka nášho chcenia. I keď je to Tvoje dielo v živote Tvojich detí, ďakujeme za nádej, že aj nás obdaríš Duchom pokánia, aby sme potom prinášali ovocie tomu hodné. Prosíme Ťa o to, aby obsahom nášho adventu bolo takéto očakávanie. Daj, nech náš Tebou obnovený život svedčí o tom, že máš moc konať nové veci tam, kde sa Ti niekto s dôverou odovzdá. A vonkoncom, keď ani na to nemáme sily, aby sme sa Ťa vedeli chopiť, Ty nás podchyť, aby sme mohli byť v Tvojich pevných rukách. Prijmi tak aj nás k sebe.

V tomto adventnom období nám daj pravé očakávanie. Na to, čo si nám pripravil a chceš dať zhora. Zároveň nám daj pochopiť, že aj Ty čakáš, trpezlivo, aby

sme prijali Tvoj plán s naším životom. Prosíme, zbav nás predsudkov voči iným. Uč nás prijímať druhých s plnou empatiou, daj nám uzrieť ich potreby. Pomáhaj nám v tom, aby sme sa odviazali od materialistického prístupu k životu a vedeli slúžiť druhým s tým, čo máme. Ukáž nám, kde je naše miesto, kde nás chceš vidieť a použiť k velebeniu Tvojho mena.

Pane Ježišu, toľko biedy je okolo nás. Myslíme na trpiacich vojnou, hladom, zimou, prenasledovaním, ktorí sú v neustálom nebezpečenstve. Tí, čo k Tebe volajú, nech majú skúsenosť, že ich počuješ a vypočuješ. Predkladáme Ti našich chorých. Ludí osamotených, zarmútených, opustených, zabudnutých a zúfalých, Teba hľadajúcich, aj utekajúcich pred Tebou. Prosíme za mladých, za deti, rodiny, rodičov, manželov, súrodencov, spolužiakov, kolegov... Ach, tak sú naše vzťahy narušené; prosíme, Ty ich urovnaj. Predovšetkým tým, že nám dáš zmierenie s nebeským Otcom. Aby naše kresťanstvo nebolo len ako do výkladu, ale aby bolo pravé svedectvo o tom, čo konáš a čo si vykonal pre našu spásu. Spreádzaj nás počas ďalšieho týždňa svojím pokojom. Pre Tvoje milosrdenstvo, prosíme, vypočuj nás. *Amen.*